

ЗІГРІТИ ТЕПЛОМ, ДАТИ ЗНАННЯ, ЗБЕРЕГТИ ЗДОРОВ'Я

У статті презентовано розробку моделі сучасного навчально-виховного корекційного закладу освіти з акцентом на інтегровану форму навчання. В закладі здійснюється переорієнтація освітнього процесу на підготовку дитини до умов соціуму, виховання гуманної, толерантної, впевненої, самостійної особистості.

Ключові слова: школа-інтернат, соціальний захист дитини, корекція вад розвитку, інтегроване та інклюзивне навчання.

*Ми не робимо нічого особливого,
ми просто намагаємось дати дитині
те, що мають інші діти.*

Навчально-виховний комплекс „Гармонія” розпочав своє існування з об’єднання двох шкіл-інтернатів: неповної середньої загальноосвітньої школи-інтернату та спеціальної школи-інтернату для дітей із важкими розладами мови. Враховуючи сучасні тенденції розвитку корекційної освіти, можна вважати, що в нашему закладі вже багато років упроваджується інтегроване навчання дітей з особливими освітніми потребами у умовах загальноосвітньої школи.

Детальний аналіз складу учнів привів до висновку про невідповідність сучасним потребам існуючої структурно-організаційної форми НВК, тобто про необхідність зміни структури закладу та розширення спектру освітніх і корекційних послуг із збереженням логопедичного профілю як провідного напрямку корек-

ційно-розвивальної діяльності спеціального відділення.

Розробляючи нову модель навчально-виховного комплексу, ми намагались урахувати всі категорії дітей з особливими освітніми потребами, яким заклад має змогу надати корекційні послуги, спираючись на можливості матеріальної бази.

НВК „Гармонія” змінив свою структуру, зробивши її нестандартною, такою, що відповідає вимогам сьогодення [3]. Відповідно до затверденої статутом нової структурної моделі, НВК „Гармонія” складається зі шкільного та дошкільного підрозділів і має у своєму складі наступні структурні підрозділи: загальноосвітню школу-інтернат (для дітей, які потребують соціальної допомоги); спеціальне від-

**Педагогіка та
психологія
в школі**

УДК 376.091

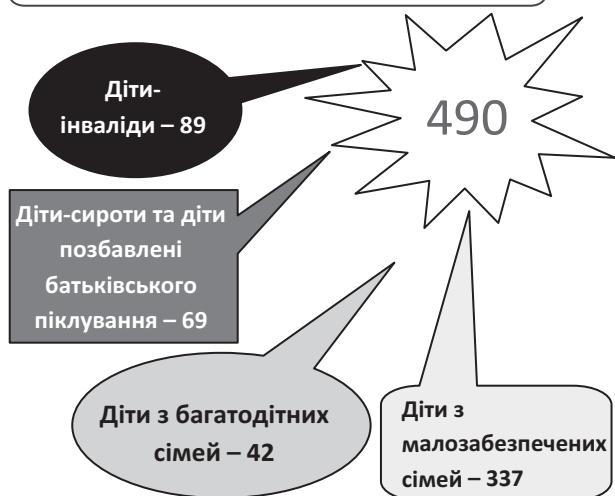

**Антоніна
ВІННИК**

Директор КЗ „Навчально-виховний комплекс „Загальноосвітня школа-інтернат зі спеціальним відділенням для дітей, які потребують корекції розвитку – центр розвитку дитини „Гармонія” м. Дніпродзержинська” Дніпродзержинської міської ради

Педагогіка та психология в школі

У закладі навчаються:

Школа-інтернат № 2 була заснована в січні 1960 року як новий тип навчально-виховного закладу

Оцінивши можливості кадрового ресурсу, з 2012-2013 навчального року НВК „Гармонія” заявив про себе як про інклюзивний навчальний заклад.

ділення для дітей, які потребують корекції розвитку; центр розвитку дитини (на стадії створення) із загальноосвітніми та групами для дітей з обмеженими можливостями; психолого-педагогічний консультаційний пункт. У спеціальному відділенні працює служба індивідуального навчання та група короткочасного перебування для дітей-інвалідів. Згідно зі Статутом, у закладі можуть функціонувати класи інтенсивної педагогічної корекції та класи з інклюзивним навчанням.

Першим в Україні серед спеціальних шкіл для дітей з тяжкими порушеннями мовлення інтернат почав приймати учнів із важкими мовленнєвими вадами не тільки з віковим інтелектом, а й з порушенням психолого-розвитку, легкою та помірною розумовою відсталістю, дітей зі зниженім слухом, з розладами аутичного спектру.

Урахувавши освітні залипи батьків, які виховують „особливих” дітей, рекомендації ОПМПК, наявність необхідної матеріально-технічної та методичної бази, оцінивши можливості кадрового ресурсу, педагогічний колектив прийняв рішення про впровадження інклюзивної форми навчання. У 2012-2013 н.р. у 2-х класах НВК упроваджена інклюзивна форма навчання, а в 2013-2014 н.р. – у 5-х класах, які охоплюють інклюзією вже 6 учнів з вадами слуху та з вадами інтелектуального розвитку. Для надання кваліфікованої допомоги цій категорії вихованців у закладі працює

Педагогіка та психологія в школі

сурдопедагог, який проводить із учнями, що погано чують, індивідуальні заняття з розвитку слухової уваги та формування вимови.

У спеціальному відділенні НВК „Гармонія” створені такі умови для навчання, виховання й корекції вад розвитку, за яких діти з особливими потребами не тільки живуть у своїх родинах, а й отримують за місцем проживання адаптовані освітні послуги й можливість постійного спілкування і взаємодії зі здоровими однолітками [1]. Однією з переваг відділення є мала наповнюваність класів. Усі учні з психомовленнєвими вадами відвідують логопедичні заняття, заняття з логопедичної ритміки та ЛФК. У закладі працює фізіотерапевтичний кабінет, де діти мають змогу проходити такі процедури, як: тубусварц, електросон та багато інших.

У НВК діє юридична та соціально-психологічна служби, які представляють і захищають інтереси дітей у різних державних установах, надають підтримку та кваліфіковану допомогу вихованням при розв’язанні низки дитячих проблем.

Практичний психолог НВК „Гармонія” Беспалько А.С. здійснює психолого-педагогічний супровід навчально-виховного процесу через діагностику особливостей розвитку дітей, проведення з учнями групових та індивідуальних корекційних занятт, надання методичної та консультативної допомоги вчителям та батькам тощо.

Проведення групових та індивідуальних занять, які спрямовані на нормалізацію емоційно-вольової сфери, формування продуктивних способів розумової діяльності, а також на виправлення можливих порушень навчання та поведінки

90 % дітей НВК „Гармонія” охоплено гуртковою роботою

Педагогіка та психология в школі

Участь НВК „Гармонія” у Міжнародних, Всеукраїнських, обласних, міських освітніх заходах 2012-2013 н.р.

Логопеди Решняк І.М. та Василенко І.М. отримали запрошення та особисто відвідали Інститут спеціальної педагогіки НАПН України, налагодили контакти зі співробітниками лабораторії логопедії, спеціального розвитку дитини (діти з аутизмом) та олігофренопедагогіки

Директор НВК „Гармонія” Вінник А.В. презентувала в режимі он-лайн досвід роботи закладу з інклюзивного навчання на Всеукраїнській науково-практичній конференції „Мультидисциплінарний підхід як методологічна основа інклюзивного навчання” (20.11.12 р.).

Вади психомовленнєвого розвитку є основною перевагою для повноцінної соціалізації особистості. Саме через спілкування „особливих” учнів зі здоровими однолітками налагоджується повноцінна взаємодія цієї категорії дітей з оточуючим світом, що є важливим фактором корекції їх недоліків [2]. Окрім навчального процесу загальноосвітнє та спеціальне відділення НВК майже не розмежовуються, завдяки чому учні мають можливість разом проводити вільний час, виховні заходи, їздити на екскурсії, відвідувати тренажерний зал, навчальні комп’ютерні класи, займатися в гуртках та секціях.

Здібності дитини набагато важливіші за її недоліки.
Девід Вернер

На базі закладу працюють зразковий хореографічний ансамбль „Дніпрові зорі”, студія вокально-хорової роботи „Співучі голоси”, музичний гурток „Золоті струни”, ізостудія „Натхнення”, гурток художньої різьби по дереву, спортивні секції, туристичний гурток „Еверест”, літературні гуртки, у яких разом займаються учні обох віддіlenь НВК. Вихованці закладу неодноразово ставали переможцями міських та зональних фестивалів, конкурсів, туристичних змагань, предметних олімпіад із трудового навчання та обслуговуючої праці.

Загальновідомо, що успіх дитини в пристосуванні до соціуму, переважно, за-

Педагогіка та психология в школі

лежить від того, наскільки умови, в яких дитина виховується і навчається, відповідають її можливостям і потенціалу. Наші вихованці люблять свій другий дім, на підтвердження чого одним із учнів були написані наступні рядки:

*НВК – це диво-місто,
Завжди тепло тут
і чисто.
Нас тут люблять,
пovажaють,
Мови рідної навчають.*

У стінах НВК „Гармонія” допомагають дітям, які потребують соціальної допомоги, та дітям з особливими освітніми потребами знайти та зрозуміти себе, обрати своє місце в житті. Проблем і невирішених питань є багато, але колектив докладає багато зусиль і любові для того, щоб побудувати найкращий варіант навчально-виховного та корекційного простору, щоб зробити „диво-місто” теплим, світлим та затишним, щоб діти відчували любов, повагу, захищеність, піклування й повноправність.

Якими діти народжуються – залежить не від нас, але в наших силах зробити їх щасливими...

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Синьов В., Шевцов А. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні / В. Синьов, А. Шевцов // Дефектологія. – 2004. – № 2. – С. 3 - 5.
2. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Науково-методичний посібник / А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. – К.: Видавнича група „Атопол”, – 2011. – 340 с.
3. Матющенко І.М. До проблеми соціалізації дітей з тяжкими порушеннями мовлення // Науково-методичний журнал „Логопедія”. – 2012. – № 2. – С. 53 - 56.

У рамках проекту „Педагогічна майстерня впровадження здоров’язбережувальних технологій в екологічному освітньому просторі Дніпродзержинського регіону” за ініціативою Управління освіти і науки Дніпродзержинської міської ради 23 листопада 2012 року на базі НВК „Гармонія” відбувся „Екологічний з’їзд” на тему: „Екологічна освіта як складова природоохоронних знань суспільства в світлі Концепції сталого розвитку”

Антонина Винник

Согреть теплом, дать знание, сберечь здоровье

В статье презентована разработка модели современного учебно-воспитательного коррекционного образовательного заведения с акцентом на интегрированную форму обучения. В заведении осуществляется переориентация образовательного процесса на подготовку ребенка к условиям социума, воспитание гуманной, толерантной, уверенной, самостоятельной личности.

Ключевые слова: школа-интернат, социальная защита ребенка, коррекция недостатков развития, интегрированное и инклюзивное обучения.

Antonina Vinnik

To give a warm, to give knowledge, to save health

The draft-model is proposed of contemporary teaching and educational curatory institution with accent on a system of integrated education. Redirecting of educational process is to be realized in the institution to prepare a child for socium conditions, for upbringing human, tolerant, confident, and independent personality.

Key Words: boarding school, social protection of child, developmental defects correction, integrated and inclusive education.